

στό «Άστυ» και μάλιστα σε στίχους. Ίδου δύο τετράστιχα από την ιστορική αυτή άγγελία :

... Και ύποιος έχει δρεξει συνδρομητής να γίνη
τη συνδρομή του εμπροστά ά ρ ζ ά ν κ ο ν τ ά ν να δίνη,
άλλώς — μη πρόσ βόρος του και κακοφρασιόν του —
θα δύνεται και τ' όνομα και τ' επώνυμόν του.

Γε' αυτά και άλλα, κύριοι, σάς λέγοι εν τιμή
πώς συνδρομάς δέν δέχομαι χωρίς προπλήρωσή.
Πληρώνετε τούς ποιητάς, για όνομα Θεού!
Είπα... Γεώργιος Σουρής, συντάκτης τού «Ρωμηού».

Μετά τρεις μήνες ο Ίωάννης Πολέμης, προκειμένου να εκδώσει και αυτός ποιητική συλλογή, εδδημοσίεε την ακόλουθη άγγελία :

“Όσα στιχάκια έχω γραμμένα Δοιπόν, αν θέλετε να δητε
μικρά, μεγάλα από καιρο, πώς σκέπτονται οι ποιητά
μενά τ'α βγάλω ένωμένα στους «Χειμωνάνθους» μου γενητε
σ' ένα βιβλίο, όλα σωφ. εούθς - εούθς συνδρομητάι.

“Αλλά και σοβαρά άρθρα εδδημοσίεον να εκδώσει ε-
θναξές περιπτώσεις. Η γ. μετά τ'ό άτίγμια της Κούτρας, τ'ό Μάιο
τ'ό 1886, έγραφε :

“Ατυχίστατον Έθνος τού Έλληνικού δέν υπάρχει βεβαίως επί
τού κόσμου!... Μετά έξηκονταετή βίον, την ώραν της ενεργείας,
ευρέθη άνίκανον, ού μόνον μέγα τι να διαπράξη, άλλα και την τε-
μήν του καν να σώση. Διπλωματικός, άντι θαρραύ συνείλεε λ ά -
χ α ν α και στρατιωτικός, άντι θρακιαικού τροπαίου, έστησεν
εις τ'ά σύνορα ιμνημιόν αιώνιου άσχοιού: τήν Κούτραν”.

Στό «Άστυ» δημοσιεύονταν τακτικά και μιá στήλη με τόν τίτλο

«Ψυχολογία και την υπογραφή «Α-
στινόμενος». Μερικά από τ'α ψι-
χολογία αυτά ήσαν νόστιμα. Η γ. :
“Εντός της κάλλης ενός των
έποψήριων τού νομού Εύβοίας
ευρέθησαν άντι σφαιριδιών...
κόπος αίός!... Η χηής τού
νέου τούτου και άλλος πρωτοφρα-
σιός έκλογικου έθους, άποδει-
κνύει τρανώς ότι οι Έλληνες
ήρχισαν να κατανοοίσι την ε-
λήθη σημασίαν της ψήφου των”.

Και μιá “Αφίξις :
“Αφίκετο εκ Μεσσηνικόλα κόκ-
κινος - κόκκινος και δροσερός,
επί ήμιόνου, ο αγαπητός φίλος
διευθυντής της «Μάστιγος» κ.
Δημήτριος Κοτρώσης, κοιμήσθ
επί των δύο διασκήσιών του χαράν μιν
εις τούς φίλους του και λύ-
πην εις τούς έχθρούς του”.

Η εκδόσις τού πατριωκού «Άστεως» διεκόπη στό τέλος τού 1889.
Στά 1900 άρχισε να βγαίνει ως μεγάλη πολιτική έφημερίς. Την έκδο-
σί τού νέου τούτου «Άστεως» ανέλαβον οι Θέμοι: Άννινος, Γ. Δρο-
σίνης και Δημ. Καζιμαϊόνος. Στην άρχή συνεργάσθησαν στό «Ά-
στυ» και οι Θεοδ. Βεβλιαντίης, Γεώργιος Πόλι, Στέφ. Στεφάνου και
άλλοι. Κατά τ'ό 1907 τ'ό «Άστυ» έπαυε να εκδίδεται. Για μερικά έτη
άρχισαντάκτης του ήταν ο Έμμ. Ρεπούλης.

Ο ΧΑΛΚΕΝΤΕΡΟΣ

ΔΟΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΥΘΟΥ

“Όταν κανείς φταρνίζεται στη νήσο Κούφιν, άμα είνε κληρικός, οι
σύντροφοι του πρέπει να τ'ό πουν: —Στοηρίαδ, άμα δέ είνε λαϊκός: —
—Γειά σου”. Αν φταρνιστή κανείς καθώς μιλάει, οι σύντροφοί του
πρέπει να τ'ό πουν: —Γειά σου κ' αλήθεια λέξ”. Αν φταρνιστή κανείς
την Κυριακή της Τρανής, πρέπει να στήσι σε μιá άφρη τ'ό πον-
κάμισό του για να μην τ'ό τυχ' κανένα κακό.
“Όταν κοταράξη, χτυπή διπλαδι, τ'ό μάτι ενός άνθρώπου, σημαί-
νει ότι κάποιον περιμένει και άδημονεί για τόν ερχομό του. “Όταν
βουζών τ' αντί σου, έξάπαντος καλό γίνεται λόγος για σένα.
“Αν αισθάνεται κανείς φαγορέα στό δεξιό του χέρι, θα λάβη γράμ-
μα. Αν στό άριστερό, θα λάβη χροιάτα.
“Όταν από τη φωτιά βγαίνουν δυνατές σπίνες, αυτό σημαίνει ότι
κάποιος ξένος θιάβη στό σπίτι.
“Αμα γίνεται κρασί άπάνω στό ταμπάκι την ώρα πού τρών οι νοικο-
κυραίοι, αυτό είνε σημείο αρμονία και πλούτου.
“Αν στην σπό σπύρι καθιστά έμιά την Ηρωτοτρονιά, είνε κακό
σημάδι για τ'ό σπίτι και προμη-
νιά: δυστυχία.

“Όταν λαλήση καμιά κόττα
σάν πετεινός ή ουδίαξη ο σάλιος
ή λαλήση κανένα νοχτοπούλι, τότε
οι νοικοκυραίοι, για ν' άπομακρύν-
ουν τη συμφορά πού τους άπει-
λει, πρέπει να καταρασθών τ'ό
ζώο με τή φράσι «να φά τ'ό
φάλι του»!...

ΑΗΜΩΔΕΙΣ ΘΥΛΑΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

“Ένα παλιό άπάνθρωπο έθιμο. ‘Ο γκρεμισμός των γερόντων.
Πώς σκότωναν τα παιδιά τούς πατέρες τους. Και πώς σταμα-
τισε τ'ό κακό. Τά λόγια τού έτοιμεδανάτου. Τ'ό στοιχημα-
τού βασιλιά. ‘Ο γερές πού τή γλώσσα. Πώς έσωσε τόν τόπο
άπ' τήν άρρώστεια. Είνε και γέροι χρήσιμοι, πιε πολύ άπ'
τούς νέους μάλιστα κ.τ.λ.

Μιά φορά κ' έναν καιρό, όταν γρονόσε κανείς, τί έπαρταν τ'ά
παλιά του, τόν πληγαναν σ' έναν γεραιό και τόν έγκραμιζαν αίτω!

Μιά μέρα ένας γυιός πήρε τ'ό γέρο πατέρα του να πιά να τόν αί-
ξη στόν γεραιό. Σάν εφτάσανε στην άφρη τού γεραιού, τοιμάστρε ο
γυιός να ρίξη τ'ό γέρο κάτω, θεμιόνον *καλά* μ' ένα σχοινί. Τότε ο γέ-
ροντας είνε στό γυιό του :

—Γιέ μου, τίσε με και κράτησε τ'ό σχοινί. Θα σου χρειαστή όταν
νά κ' γκρεμισούν και σένα τ'ά παιδιά σου. Έγώ πέτω και λυτός...

Σάν τ' άκουσαν αυτό ο γυιός, μετανόησε και δέν έρριξε στόν γεραιό
τόν πατέρα του, για να μην τόν γκρεμισούν κ' αυτόν τ'ά παιδιά
του, κ' έτσι σταμάτησε τ'ό γκρεμισματόν γερόντων.

Αένη όμως πώς έχει και μιá άλλη αίτια πού σταμάτησε ή κακή αί-
τή συνήθεια.

Μιά φορά ένας βασιλιάς κάλεσε τ'ό λαό του για να δοκιμάσει ποιός
είνε ο έξυπνότερος στη χώρα του, και τούς έβαλε ένα στοιχημα :

—Θά σταθώτε, τούς ελε, τ'ό πούσι και θα κινάτεξτε δίωι κατά τήν
ανάτολή. ‘Όποιος πρωτοιδή τόν ήλιο και τ'ό πρωτοίη, θα πάρη, ως πιο
έξυπτος, γυνάικα τού τ'ό βασιλο-
πούλας.

Ένας από τούς άνθρώπους τού
τόπου είνε σπύρι τόν κορμένο τ'ό
γέρο πατέρα του, γιατί δέν ήθελε
να τόν γκρεμισή, όπως ήταν τ'ό συ-
νήθειο, και γυιό ο γέρος του τ'ό
έλεγε πάντα :

—Γιέ μου, αν δέν έχης γέρο,
δωσε άτι έχεις και άγορασε έναν
να σε συμβουλένη.

Σάν μπήκε τ'ό στοιχημα τ'ό βα-
σιλιά, πήγε ο γυιός στόν πατέρα
του για να τόν δομηνήρη τ'ό να κά-
μη για να διή πρώτος τόν ήλιο και
να κερδίσι αυτός τ'ό βασιλοπούλα,
γιατί βέβαια όλοι θα τόν έβλεπαν
με μιás όταν θ' άνετίλεε κ' έτσι
δέν θα κερδίσει κανείς.

‘Ο γέρος τότε τ'ό ελε :

—“Όλοι, παιδι μου, θα κινάξουν κατά τήν ανάτολή, μα σ'ε να
κινάτεξς κατά τή δύση, στις κορυφές των πιο ψηλών βουνών. Έκει
θα πρωτοιδής τόν ήλιο όταν βγαίνη κ' έτσι θα κερδίσης.”

Κι έτσι, όπως ήλιε ο γέρος, έγινε.

“Όλοι περιμένανε τ'ό πούσι τόν ήλιο να βγη από τήν ανάτολή. Έ-
κείνος όμως κινάτεξς τή δύση και είνε πρώτος τ'ό άχτιές να χτυπούν
πάνω στό ψηλά βουνά, πριν ακόμα γαρη τ'ό άστρο της ήμέρας, όπως
γίνεται πάντα.

—Νάτος ο ήλιος! Βγήκε στην κορυφή! φώναξε άμέσως, κ' έτσι
κερδίσε τ'ό στοιχημα.

‘Ο βασιλιάς αναγνώρισε την έξυπνάδα του και τόν έκανε γαριό
του, μα δέν μπορούσε να πιστέψη πώς αυτός, μοναχός του, είνε κινά-
τάβει πώς έπαρε να κινάτη κατά τ'ό βουνά, στη δύση, για να πρωτοιδή
τόν ήλιο. Τόν φώτισε λοιπόν να τ'ό έξηγήσει πώς τ'ό σκέφτηκε
αυτό.

Έκείνος στην άρχή έλεγε τ'ό βασιλιά πώς τ'ό σκέφτηκε μοναχός
του, μα στό τέλος είνε την αλήθεια και διηγήθηκε πώς είνε κορμένο
τόν πατέρα του για να μην τόν γκρεμισή, και πώς έκείνος τόν δομη-
νερη τ'ό έπαρε τ'ό κάμη.

Από τότε ο βασιλιάς κατάλαβε ότι είνε πολύ χρήσιμ' οι γέροι
στην πολιτεία, και διάταξε να μην τούς γκρεμισούν πεά.

Σχετικά με τ'ό γκρεμισματόν γερόντων διηγοιούνται και τήν αζό-
λονη ιστορία :

Μιά φορά πήρε κάποιος τ'ό γέρο πατέρα του και πήγε και τόν έ-
ριξε στό γεραιό. ‘Ο γέρος, πέφτοντας στό τρομερό βάθος, π άστη-
ξε από ένα θάλαμο για γλώσσα. Κράτησε τότε σ' ένα σπύριο και
ζωσε με άγρια ζώτα, άσπον, ύστερ' από καιρό, έπεσε στόν τόπο μιá
βασιλί άρρώστεια πού κανένας δέν ήξερε να την ματρέψη. Οι άν-
θρώποι πέθαναν δέκα - δέκα κ' ήσαν δίωι άπελευθέρω. Έξάπαν
παρουσιάστρε ο γέρος και τούς
συμβούλερη τ'ό να κάνουν για να
χτυποσούν άπ' τήν άπλημα. Η
συμβούλες του τούς γλώσσαν
πραγματός κ' άπ' τότε τ'ό πη-
σαν άπόμασι να μην γκρεμισούν
και τούς γέρους πού είνε τόσο
χρήσιμοι στην πολιτεία, γιατί έξ-
ρον πολύ περισσότερα από τούς
νέους...